

رشته مشاوره در مامایی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته
Midwifery Counseling (M.Sc)

۱- نام و تعریف رشته و مقطع مربوطه :

رشته مشاوره در مامایی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به عنوان یک شاخه از رشته مامایی است که با تقویت مبانی مدیریتی، آموزشی، پژوهشی و رفتار حرفه ای باعث ارائه خدمات کامل تر مشاوره ای و ارجاع به موقع زنان در زمینه های مختلف سلامت جنسی و باروری در مراحل مختلف زندگی می باشد.

۲- تاریخچه رشته و پیشرفت آن :

رشته کارشناسی ارشد ناپیوسته مشاوره در مامایی در ایران رشته جدیدی محسوب می گردد. از لحاظ سوابق رشته در دنیا، علاوه بر Royal college of midwifery که دارای گروه مشاوره مامایی Midwives Group Consultant می باشد. دوره های پیشرفته مامایی در زمینه مشاوره شیردهی، زایمان طبیعی و مراقبت دوران بارداری در دانشگاهها و مراکز مختلف آموزشی برگزار می گردد. از جمله مراکز آموزشی و دانشگاهها می توان موارد ذیل را نام برد. Oregon School of Midwifery, Association of Labor Assistants and Childbirth Educators (AL,ACE), International Board of Lactation Consultant Examiners (IBL,CE)

۳- ارزش ها و باورها (values):

از دانش آموختگان انتظار می رود با توجه به ارزشهای مذهبی و فرهنگ غنی ملی و اسلامی کشور، با کاربرد علم و هنر مشاوره و آموزش، ضمن برقراری ارتباط مناسب با مددجویان با در نظر گرفتن ارزشهای فرهنگی آنان در پیشبرد اهداف و ارتقاء کیفیت کلیه خدمات ذکر شده کوشا باشند. تا در این راستا بتوانند با احترام به فرهنگ، نژاد و طبقه اقتصادی، اجتماعی و سن مددجویان در جهت ارتقاء سطح سلامت فردی آنان و در نهایت جامعه بپردازند.

ارزش های حاکم در دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

۱. ما معتقدیم به حفظ ارزش ها و مبانی دینی، اخلاقی، اعتقادی و فرهنگی
۲. حفظ کرامت انسانی با نقش محوری نیروی انسانی در تمامی ابعاد
۳. مسئولیت پذیری در قبال جامعه، اعضای هیات علمی، دانشجویان و کارکنان
۴. رعایت اخلاق و تعهد حرفه ای آموزشی و پژوهشی
۵. مشتری مداری و احترام به ذینفعان
۶. انجام کار گروهی و تصمیم گیری مشارکتی و پذیرش اصول هم افزایی با حمایت از آزادی اندیشه
۷. تقویت تعاملات آموزشی و پژوهشی در سطح ملی
۸. تفکر راهبردی در حل مسائل
۹. توسعه خلاقیت و نو آوری

۱۰. شایسته‌سالاری در انتصابات و بهره‌مندی از همه ظرفیت‌های منابع انسانی

۱۱. ساده‌کردن، ثبات و پایداری در اجرای فعالیتها

۴- رسالت برنامه آموزشی (Mission) رسالت اصلی این برنامه، تربیت نیروی انسانی آگاه، توانمند و متعهد می‌باشد که در بخش مشاوره و راهنمایی در حیطه‌های مامایی و ارجاع به موقع مراجعین برای دریافت خدمات تخصصی تر انجام وظیفه می‌نمایند

بیانیه رسالت دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

گروه مشاوره در مامایی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه با تعهد به سند چشم‌انداز ملی و سایر اسناد بالا دستی، در نظر دارد تا با بهره‌گیری از مشارکت اعضای هیئت علمی متخصص در رشته‌های بهداشت باروری، مامایی و سایر رشته‌های علوم پزشکی به صورت بین‌حرفه‌ای و با استفاده از فناوری‌های نوین و روزافزون، براساس نیازهای آموزشی فعالیت‌های خود را به شیوه‌ای ارائه نماید تا قادر به تولید، توزیع، انتشار و ترویج و توسعه دانش حرفه‌ای مشاوره مامایی برای همه مخاطبین خود اعم از اساتید، دانشجویان و فارغ‌التحصیلان گروه مشاوره مامایی در سراسر ایران اسلامی و خارج از آن باشیم و در راستای ایجاد عدالت اجتماعی و اخلاق در دریافت خدمات مراقبت سلامت تلاش نموده، بستری مناسب جهت اتخاذ تصمیم‌های مهم و سیاست‌های کلان در نظام مراقبت سلامت با تاکید بر حیطه مشاوره مامایی فراهم آورد. رسالت گروه مشاوره در مامایی، تربیت نیروی انسانی متعهد، آگاه، با صلاحیت و نوآور و متبحر در زمینه مشاوره در مامایی است که خدمات مشاوره در مامایی را در سطوح مختلف پیشگیری، به عنوان یک فرد از اعضای تیم سلامت و به صورت مستقل به مددجویان ارائه کند تا بسترسازی مناسب جهت ارتقاء سلامت جامعه و تامین خدمات مطلوب به ذینفعان نظام سلامت انجام شود. تربیت نیروی انسانی با صلاحیت و نوآور در حیطه‌های آموزش، پژوهش، مدیریت و خدمات بالینی با مهارت‌های بالینی و علمی کافی با استفاده از سرمایه‌های انسانی توانمند، متعهد و تکنولوژی روز، مبتنی بر ارزشهای اخلاق حرفه‌ای و پاسخگویی به نیازهای جامعه در سطح کشور جهت ارائه خدمات بهداشتی درمانی فردی، تیمی و مشارکتی در حیطه حرفه مشاوره در مامایی و نیز پرورش نگرش و دید مثبت در دانشجویان نسبت به حرفه خود، ارتقاء علم مامایی و مشاوره از طریق انجام تحقیقات در زمینه سلامت باروری و گسترش فرهنگ پژوهش در بین دانشجویان و دانش‌آموختگان از دیگر رسالت‌های ما می‌باشد. این برنامه کارشناسان ارشد مامایی تربیت می‌کند که متعهد به یادگیری خود راهبر بوده و در دوره خدمت مرتباً دانش و مهارت‌شان را در همه ابعاد به روز می‌کنند. با تربیت این نیروها مشاوره مطلوب و اثر بخش از مددجویان، ایجاد شرایط مناسب روحی و روانی برای زنان و مادران جامعه و فرزندآوری سالم به وقوع خواهد پیوست. گروه مشاوره در مامایی در نظر دارد با در نظر گرفتن مکارم اخلاق، با بهره‌گیری از فن‌آوری‌های نوین آموزشی و ایجاد فضای تعالی توأم با خلاقیت و نوآوری ضمن حمایت اعضای هیات علمی، کارکنان و دانشجویان و رفع مشکلات و نیازهای آموزشی دانشکده، به تعلیم و تربیت دانش‌آموختگان متعهد و خلاق در جهت توسعه سلامت جامعه بپردازد. گروه مشاوره در مامایی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه قادر به نیازسنجی آموزشی فردی و گروهی اساتید و دانشجویان با تاکید بر دانش و مهارت‌های مرتبط با فرآیند یاددهی-یادگیری در قالب برنامه ریزی کارگاههای ژورنال کلاب‌ها، مشاوره‌های فردی، بازآموزی‌های عملی به صورت سلسله کارگاه‌های ارتقای مهارت‌های علمی و بالینی اساتید و دانشجویان در بستر آموزش حضوری و مجازی است. اعضای گروه مشاوره در مامایی خود را موظف به شرکت در برنامه‌های توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه دانسته و برنامه ریزی و اجرای کارگاههای ترمیمی دانشجویان بر اساس درخواست اساتید با دانشجویان جهت ارتقاء یادگیری دانشجویان را انجام می‌دهند. اعضای گروه با مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه در حیطه‌های تدوین برنامه‌های آموزشی، تدوین طرح‌های توسعه‌ای و پژوهش در آموزش از ایده‌پردازی تا ارزشیابی طرح و تدوین و ارسال طرح‌ها به جشنواره‌های آموزشی همکاری می‌نمایند.

همچنین این گروه در راستای تشویق، ترغیب، راهنمایی و همکاری جهت ارائه طرح های تحقیقاتی و انجام پژوهش توسط دانشجویان مشاوره در مامایی به طور حداکثری مشارکت و اهتمام می ورزد.

۵- چشم انداز برنامه آموزشی: (vision) در ۱۰ سال آینده، این رشته در زمینه های آموزشی و ارائه خدمات مطابق با استانداردهای جهانی و فرهنگ با فرهنگ ایرانی اسلامی خواهد بود و در زمینه تولید علم نیز جایگاه خود را در سطح ملی تثبیت خواهد کرد

چشم انداز گروه مشاوره در مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه: ما بر آنیم تا به کسب جایگاه برتر در سطح ملی و منطقه ای در تربیت نیروی انسانی متعهد کارشناس ارشد مامایی در عرصه های آموزش، پژوهش، مدیریت و خدمات مبتنی بر اخلاق حرفه ای تا سال ۱۴۰۴ بر اساس اهداف کلان کشور برسیم.

۶- اهداف کلی: (Aims) هدف اصلی این دوره تربیت فراگیران ماهر طبق استانداردهای آموزشی، به منظور ارائه خدمات مشاوره ای در زمینه های بهداشتی، آموزشی، پژوهشی و مدیریتی در حیطه حرفه مامایی می باشد اهداف دوره کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی هدف کلی تربیت دانش آموختگانی است که همگام با نیازهای مشاوره ای در حال تغییر جوامع به نحوه پویایی بتوانند استانداردهای منطقه ای و جهانی آموزش مشاوره در مامایی را کسب کنند. دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه جهت ارتقای آموزش، مسئولیت پذیری و مشارکت صاحبان منافع در دسترسی به اهداف سازمانی، حفظ ارزش های انسانی و عدالت در راستای حفظ و ارتقای سلامت جامعه کوشش می کند .

اهداف کوتاه مدت و بلند مدت گروه کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

اهداف کوتاه مدت

۱. ارتقای کیفیت و کمیت فعالیتهای آموزشی پاسخگو و عدالت محور در دانشکده پرستاری و مامایی
۲. ارتقای کیفیت و کمیت فعالیت های پژوهشی پاسخگو و عدالت محور در دانشکده پرستاری و مامایی
۳. ارتقای توانمندی اعضای هیئت علمی
۴. توسعه آموزش مجازی برنامه های مدون علمی برای افزایش توان علمی اعضا - تقویت نسبت استاد به دانشجو
۵. ارتقای اخلاق و تعهد حرفه ای در دانشجویان، کارکنان و اساتید
۶. هدایت پژوهش های دانشکده به سمت اولویتهای تحقیقاتی دانشگاه استان و منطقه
۷. گسترش سطح تحصیلات کارکنان و دانش آموختگان

اهداف بلند مدت

گسترش سطح تحصیلات تکمیلی و جذب دانشجویان در مقطع دکترای تخصصی سلامت باروری ارتقاء نظام ارزیابی و آزمون های دانشجویان گسترش روابط علمی و پژوهشی با سایر مراکز علمی و دانشگاهی توسعه کمی و کیفی تجهیزات آموزشی و فناوری اطلاعات افزایش رتبه علمی دانشکده توسعه امکانات و تسهیلات رفاهی دانشجویی و کارکنان توسعه بین المللی سازی آموزش مامایی توسعه کمی و کیفی آموزش در راستای کار آفرینی در بستر دانشگاه های نسل سوم ارتقای اعتبار بخشی دانشکده پرستاری و مامایی

اهداف خاص مرتبط با دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی

۱. ارایه مشاوره مامایی مبتنی بر اصول اخلاق حرفه ای در شرایط متفاوت و عرصه های متعدد
۲. برقراری ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با زنان، مادران، خانواده و سایر اعضای تیم مراقبت سلامت
۳. تعیین نیازها و اولویت های سلامت مددجویان با رویکردی پژوهش محور
۴. تدوین، اجرا و ارزشیابی برنامه مشاوره در مامایی جهت پاسخگویی به نیازها و مشکلات سلامتی مددجویان و ارتقای سلامت آنها
۵. ارایه مشاوره به مددجویان در همه رده های سنی و منطبق بر نیازهای سلامتی جامعه
۶. ارایه آموزش و مشاوره مناسب و مقتضی با نیازهای مددجویان و خانواده های آنها اولویت دادن به یادگیری مادام العمر جهت ارایه مشاوره مبتنی بر دانش روز و موثر

۷- جایگاه شغلی دانش آموختگان

دانش آموختگان این دوره می توانند در مراکز بهداشتی درمانی، درمانگاه های پره ناتال، مراکز بهداشت مادر و کودک، مراکز تنظیم خانواده، مراکز مشاوره خانواده، مطب های مامایی و سایر مراکز مرتبط با سلامت زنان خدمات خود را به مراجعین عرضه نمایند.

۸- نقش دانش آموختگان در نظام بهداشتی (Role Definition)

نقش های فراگیر عبارتند از : خدمات مشاوره ای، مراقبتی، مدیریتی، آموزشی و پژوهشی در حیطه های مرتبط با خدمات مامایی

9- وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis)

توانمندی و صلاحیت های مورد انتظار دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی توانمندی ها، صلاحیت ها و مهارت های مورد انتظار از دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی در دو حیطه عمومی و تخصصی علمی و عملی قرار می گیرد

توانمندی های عمومی مورد انتظار دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی

۱. مهارت های ارتباطی
۲. مشاوره براساس اصول اخلاقی حرفه ای
۳. تفکر نقادانه
۴. مهارت های حل مسئله
۵. تحلیل آزمایش ها، شناسایی مشکلات و انجام اقدامات

۶. مشاوره و آموزش به مددجو و خانواده
۷. ارائه مشاوره تخصصی
۸. مشاوره مامایی در شرایط بحرانی
۹. تداوم در یادگیری مادام العمر
۱۰. ارتقا مهارت های مشاوره ای مبتنی بر شواهد
۱۱. مسئولیت پذیری و پاسخگویی
۱۲. ارائه مراقبت مامایی
۱۳. خود کنترلی و ارزیابی عملکرد
۱۴. تعامل بین بخشی، ارتباطات و مشارکت بین حرفه ای
۱۵. ثبت و ارائه گزارش
۱۶. ارجاع به موقع

توانمندی های تخصصی علمی و عملی مورد انتظار

وظایف حرفه ای دانش آموختگان این دوره به تفکیک هر نقش به شرح زیر می باشد

الف) نقش مشاوره ای

۱. انجام ارزیابی های لازم مرتبط با مشکلات باروری و بارداری جهت ارائه مشاوره {در حیطه ژنتیک و روانشناسی بالینی دخالت نمایند}.
۲. ارائه مشاوره به گروه های هدف برای تصمیم گیری مناسب و عملکرد صحیح در مواجهه با مشکلات مرتبط با سلامت باروری و جنسی در تمام مراحل زندگی شامل: بهداشت بلوغ، قبل از ازدواج، بهداشت جنسی، تنظیم خانواده قبل از بارداری، زایمان و پس از زایمان، شیردهی و مراقبت از نوزاد و کودک
۳. تفسیر و تحلیل نتایج ارزیابی های انجام شده و در صورت لزوم ارجاع به موقع آنان به مراکز تخصصی

ب) نقش مراقبتی

۱. کلیه خدمات مراقبتی که بر اساس آیین نامه های مصوب موجود وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در وظایف ماماها آورده شده است.

ج) نقش مدیریتی

۱. کمک به اجرای اهداف و سیاست های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت ارتقای سلامت زنان و مادران
۲. برقراری ارتباط موثر حرفه ای با بخش هایی که بر سلامت مادران موثرند
۳. طراحی و اجرای مداخلات در حیطه اختیارات مربوط به منظور بهینه نمودن روند ارائه خدمات مشاوره در مامایی
۴. گردآوری مشکلات حاصل از مشاوره های مامایی و ارائه گزارش مکتوب دوره ای به مسئولین سلامت
۵. همکاری با مسئولین نظام سلامت در تدوین دستورالعمل های مرتبط
۶. ارائه پیشنهاد به مدیران و سیاست گذاران نظام سلامت در زمینه تصمیم سازی های مرتبط با مشاوره در ارتباط با مسائل و مشکلات باروری و بارداری زنان

۷. همکاری موثر و متقابل با گروه های خدمت دهنده به زنان در زمینه های باروری و بارداری شامل متخصصین زنان، اطفال، اورولوژی، روان پزشکان، روانشناسان، پرستاران و مراقبین بهداشتی

د) نقش آموزشی

۱. آموزش به مراجعین در مورد مسائل سلامت جنسی و باروری زنان در حد آموزه های مرتبط
۲. آموزش به سایر کارکنان و اعضای تیم سلامت در حیطه های مختلف مرتبط با رشته مامایی

ه) نقش پژوهشی

۱. همکاری با نظام سلامت در انجام پژوهش های کاربردی بین بخشی، بین دانشگاهی و کشوری در مورد مشکلات و چالش های موجود در رابطه با مشاوره مامایی
۲. انجام پژوهش های مرتبط با مشاوره مامایی

۱۰- راهبردهای برنامه آموزشی راهبرد های مورد استفاده در این برنامه عبارتند از:

۱. تلفیقی از راهبرد دانشجو و استاد محوری
۲. Problem orientation
۳. مبتنی بر شرح وظایف
۴. مبتنی بر بیمارستان و مراکز بهداشتی
۵. خود آموزی مداوم (Lifelong learning)